

ÜLESTÕUSMISPÜHA PÄEVAMISSA

(Teine lugemine Ap10 ,34a. 37-43)

Lugemine Apostlite tegude raamatust:

Sel ajal avas Peetrus oma suu ja ütles: “Te teate, mis on sündinud kogu Juudamaal alates Galileast, pärast ristimist, mida kuulutas Johannes, kuidas Jumal oli salvinud Jeesuse Naatsaretist Püha Vaimu väega ning kuidas ta käis mööda maad ja tegi terveks kõik, kelle üle saatan oli võimust saanud, sest Jumal oli temaga.

Meie oleme selle kõige tunnistajad, mis ta tegi Juudamaal ja Jeruusalemmas. Sest kuigi ta löödi risti ja surmati, on Jumal ta kolmandal päeval surnuist üles äratanud ja lasknud tal ilmuda – mitte küll kogu rahvale, vaid Jumalast valitud tunnistajatele, see tähendab meile, kes me oleme ühes temaga söönud ja joonud, pärast seda kui ta surnuist üles tõusis.

Jeesus käskis meil tunnistada rahvale ja kuulutada, et Jumal seadis ta kohtumõistjaks elavate ja surnute üle. Temast tunnistavad kõik prohvetid, et igäiks, kes ususb tema nime läbi, saab patud andeks.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps118 ,1-2. 16-17. 22-23 R:24)

R: See on Issanda päev, olgem rõõmsad ja hõisakem.

Tänage Issandat, sest tema on hea
ning tema heldus kestab igavesti.

Öelgu nüüd Iisraeli rahvas:

tema heldus kestab igavesti.

R:

Issanda parem käsi on tõstetud üles,
Issanda parem käsi teeb vägevaid tegusid.

Ma jään elama ega sure

ja kuulutan Issanda tegudest.

R:

Kivi, mille hoonehitajad ära põlgasid,
on nurgakiviks saanud.

Issanda käest on see tulnud

ja see on meie silmis ime.

R:

(Teine lugemine Kl3 ,1-4)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast koloslastele:

Vennad, kui te olete kord ühes Kristusega üles tõusnud, siis otsige seda, mis on kõrges, kus Kristus on istumas Jumala paremal käel. Püüdke selle poole, mis on taevas, mitte selle poole, mis maa peal. Sest teie olete küll surnud, aga teie elu on ühes Kristusega Jumalas varjatud. Ja kui Kristus – teie elu – saab avalikuks, siis ilmute teiegi koos temaga kirkuses.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi 1Ko5 ,7b-8a)

Halleluuja. Kristus, meie paasatall, on ohverdatud, pühitsegem pidupäeva Issandas. Halleluuja.

(Evangeelium A aastal Mt28 ,1-10)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Kui hingamispäev oli möödas ja nädala esimene päev koitma hakkas, tulid Maarja Magdaleena ja teine Maarja hauda vaatama. Aga vaata, tuli suur maavärisemine, sest Issanda ingel laskus taevast ja tuli haua juurde, veeretis kivi kõrvale ja istus selle peale. Aga tema ilmumine oli otsekui välg ja ta riided valged nagu lumi. Hirmust tema ees löid valvurid värisema ja kukkusid maha otsekui surnud. Ingel aga pöördus naiste poole ja ütles: “Ärge kartke! Ma tean, et te otsite ristilöödud Jeesust. Teda ei ole siin, sest ta on üles äratatud, nii nagu ta ütles. Tulge ja vaadake paika, kus ta oli. Minge rutuga ja öelge tema jüngritele, et ta on surnuist üles tõusnud. Ja vaata, ta läheb Galileasse enne teid – seal te saate teda näha. Vaata, seda olen mina teile ütelnud.”

Ja nad läksid hauakambri juurest minema kartuse ja suure rõõmuga ning jooksid seda kuulutama tema jüngritele. Aga vaata, Jeesus ise tuli neile vastu ja ütles: “Olge tervitatud!” ja nemad tulid tema juurde, võtsid tal jalgade ümbert kinni ja kummardasid teda. Siis Jeesus ütles neile: “Ärge kartke! Minge ja andke teada mu vendadele, et nad läheksid Galileasse – seal nad saavad mind näha.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, millal juhtus see viimati, et Ületõusmispühade ajal ei peetud avalikke rahvarohkeid jumalateenistusi? Meie eluajal ei ole seda kindlasti olnud – ja isegi mitte keskajal XIV sajandi keskpaiku, kui katk oli haaranud kogu Euroopa. Ajaloodokumendid tunnistavad, et jumalateenistused ei jäänud siis küll pidamata, kuid seda rohkem võttis surm pärast pühi nii koguduseliikmeid kui vaimulikke. Õnnis surm, kindlasti! Neil aegadel ei olnud ju ka valikut – inimesed ei teadnud, kuidas end nakatumise eest hoida, ja juba haigestunuid ei osatud ravida.

Meie peame olema tänulikud Jumalale kõigi nende põlvkondade eest, kes on jätnud meile oma kogemused ja ehitanud üles tervishoiusüsteemi; aga samuti peame olema tänulikud ka tänapäeva inimeste eest, kes on valinud meedikute elukutse, kes aitavad meil elada, kes aitavad meil ka selle pandeemia üle elada, nakatumisest hoiduda ja haigestumise korral ravi saada. Paljugi jääb aga ka ikka meie eneste teha, kuidas me hoiame ennast ja säästame oma ligimest.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

“Vaata, mu suur kibedus muutus rahuks: sina kiindusid mu hinge hukatuse augus, sest sa heitsid kõik mu patud oma selja taha. Sest surmavald ei kiida sind, surm ei ülista sind, hauda vajunud ei looda su ustavuse peale. Elav, ainult elav kiidab sind, nõnda nagu minagi teen täna: isa kuulutab lastele sinu ustavust. Issand oli valmis mind päästma, seepärast mängigem keelpillidel Issanda kogas kõik meie elupäevad!” (Js 38,17-20)

Need sõnad leiame prohvet Jesaja raamatust, kuid see kiidulaul ei tule prohveti enda suust, vaid selle ütleb välja kuningas Hiskija, Juuda riigi valitseja. Kuningas tänab Jumalat terveksaamise eest pärast seda, kui Jumal oli päästnud ta surmahaigusest ja pikendanud tema elupäevi.

Kahtlemata kaunid sõnad... kuid ainult sinnamaani, kui me süveneme nende sügavamasse sisusse ja pöörame tähelepanu isikule, kes need välja ütles, ning ka sündmustele, mis järgnesid. Kuningas Hiskijat peetakse üheks kõige vagamatest Juuda kuningatest, kes, nagu tollal tavatseti öelda, ei teinud kurja Jumala silmis, kes piiras oma maal ebajumalakummardamisi ja kelle valitsuse all tõrjuti tagasi assüürlaste vallutuskatsed. Tema elu lõpuperiood, alates tema imelisest tervistumisest, läks aga paraku ajalukku suure läbikukkumisena. Ülevoolavas rõõmus oma terveksaamise üle näitas Hiskija kogu oma varanduse ette Paabeli maakuulajatele, kes viisid sellest kohe sõna oma käskijale. Seepeale aga kuulutas prohvet Jesaja Hiskijale: “Kuule vägede Issanda sõna: vaata, päevad tulevad, mil kõik, mis su kogas on ja mis su vanemad tänapäevani on kogunud, viiakse ära

Paabelisse! Mitte midagi ei jää järele, ütleb Issand.” Siis Hiskija ütles Jesajale: “Issanda sõna, mida sa oled kõnelnud, on hea.” Sest ta mõtles: “Minu päevil on ju ometi rahu ning julgeolek.” (Js 39,5-8) Jah, tõepoolest, Hiskija eluajal ei juhtunudki midagi, kuid just sellest mõtlematust hooplemisest sai alguse hilisem Jeruusalemma vallutamine assüürlaste poolt ja juudi rahva nelikümmend aastat kestnud Paabeli vangipõlv Mesopotaamia aladel. Nii palju siis isast, kes kuulutab lastele Jumala ustavust.

Armsad õed ja vennad, võib ilmselt täiesti tõsiselt küsida, kas poleks kuningas Hiskijale olnud parem, kui ta poleks haigusest terveks saanud ja oleks läinud ajalukku üksnes oma jumalakartuse ja sõjaliste võitudega. Kuid Jumal tahtis teisiti – võibolla just sellepärast, et meie oskaksime ära tunda eksiteed, mis selle valitseja mõtteviisis nii selgelt avaldusid. Kui haigused ja hädad mööduvad, just siis võivad meid varitseda kõige hävitavamad ohud.

Kuningas Hiskija tegude valgusel saab ju ka tema kiidulaul hoopis teise tähenduse: “Elav, ainult elav kiidab sind...” Kas tõesti ainult need, kes elavad siin maailmas seda – kindlasti kord lõppevat – elu, kiidavad Jumalat? Kas ei kiida teda veel enam need, kes tema tõdede nimel on surnud, kelle jaoks oli puhas südametunnistus tähtsam kui tervis ja maine õnn?

Jeesus on surnuist üles tõusnud ja päästnud surmavallast kõik need, kes olid väärt pälvima igavest elu. Ta on töötanud seda meiegi jaoks, kui me elame tema põhimõtete järgi, ei karda ei elu ega karda surma, ei karda eelistada igavesi väärtusi ajalikele. Ja ikkagi õpetavad inimkonna kogemused meile üha selgemalt, et ka hea inimene võib teha rumalaid vigu, olla ettevaatamatu, pinnapealne või liiga enesekindel, arvata, et oma rohkete palvehüüdmiste ja keelpillil mängimise pärast saab ta Jumalast paremini aru. Kui ta ei arvesta teiste inimeste võimalike kurjade kavatsustega, tapab tema naiivne pahaaimamatus tema võimalused teha head.

Sellepärast peame olema valmis ka surmavallas kiitma Jumalat – kiitma teda ülestõusmise armu eest, mis tema on andnud osaks inimkonnale. Siis on surmavald ainult vahejaam ajaliku ja teispoolsuse vahel, meie päris kodu on aga Taevariik, kuhu Kristus on läinud meile aset valmistama. Aamen.